

Overdenking over Johannes 19 (gedeelten)

*Jezus alleen...
gekruisigd, gestorven en begraven*

*Stap voor stap / dichterbij Jezus
op weg naar Pasen
bij het NBG-leesrooster
voor de Veertigdagentijd 2026*

1^e lied: Gezang 177 (LvdK)

- 1 **Leer mij, o Heer, uw lijden recht betrachten,
in deze zee verzinken mijn gedachten:
o liefde die, om zondaars te bevrijden,
zo zwaar moest lijden.**
- 2 **'k Zie U, God zelf, in eeuwigheid geprezen,
tot in de dood als mens gehoorzaam wezen,
in onze plaats gemarteld en geslagen,
de zonde dragen.**
- 7 **Laat mij, o Heer, uw wond're wijsheid prijzen,
dwaasheid en ergernis voor wereldwijzen,
laat mij uw kruis dat sterken zwakheid noemen
als sterkte roemen.**

Bijbel: Johannes 19: 16-24 (NBV21) Jezus gekruisigd en begraven

¹⁶ Pilatus droeg Jezus over aan de soldaten om Hem te kruisigen; Hij werd weggevoerd. ¹⁷ Hij droeg zelf het kruis naar de zogeheten Schedelplaats, in het Hebreeuws Golgota. ¹⁸ Daar kruisigden ze Hem, met twee anderen, aan weerskanten één, en Jezus in het midden. ¹⁹ Pilatus had een inscriptie laten maken die op het kruis bevestigd werd. Er stond op: **'Jezus van Nazaret, koning van de Joden'**.

²⁰ Het stond er in het Hebreeuws, Latijn en Grieks, en omdat de plek waar Jezus gekruisigd werd dicht bij de stad lag, werd deze inscriptie door veel Joden gelezen.

²¹ De hogepriesters van de Joden zeiden tegen Pilatus: 'U moet niet "koning van de Joden" schrijven, maar "Deze man heeft beweerd: Ik ben de koning van de Joden".'

²² 'Wat ik geschreven heb, dat heb ik geschreven,' was het antwoord van Pilatus.

²³ Nadat ze Jezus gekruisigd hadden, verdeelden de soldaten zijn kleren in vieren, voor iedere soldaat een deel. Maar zijn onderkleed was in één stuk geweven (...). Ze zeiden tegen elkaar: 'Laten we het niet scheuren, maar loten wie het hebben mag.' Zo moest in vervulling gaan wat de Schrift zegt [Psalm 22:19]: 'Ze verdeelden mijn kleren (...) en wierpen het lot om mijn gewaad.'²⁴ Dat is wat de soldaten deden.

Overdenking (1e deel): Jezus' kruisiging

Vandaag is het Goede Vrijdag en denken we vooral aan **Jezus' lijden en kruisdood**. Dat Jezus stierf, was pijnlijk, oneerlijk, onverdiend. Alsof Hij een misdadiger was... Zijn dood maakte moeder Maria, de leerlingen en volgelingen verdrietig en bang. Als **wij** aan Jezus denken, kunnen we dat meevoelen. En tegelijk ook bepaald worden bij *ons* verdriet of lijden. Of bij het lijden van *anderen*. TV en kranten staan dagelijks vol van oorlog, geweld. Om moedeloos van te worden.

Als ik het lijdensverhaal overdenk, ben ik onder de indruk: Jezus moest 't **alleen** doen: bidden in Getsemané, verhoren en geseling ondergaan, zijn kruis dragen, enz.

Hij had gebeden: *"Vader, als U het wilt, neem dan deze lijdensbeker van mij weg. Maar niet mijn wil, maar uw wil moet gebeuren."* (Lucas 22:42)

Ook had Hij gezegd: *"Het is mijn voedsel te doen wat mijn Vader wil."* (Johannes 4:34)
Jezus houdt ook nu woord. Hij deinst niet terug om het alleen te doen. Goddank!

Alle eer en glorie is van Jezus afgehaald: *mensen* sloegen, bespotten en doodden Hem. Maar ook: alle eer en glorie heeft Hij *zelf* afgelegd. Uit eigen vrije wil, **uit liefde** gaf Hij zich voor ons als *"het lam van God dat de zonde van de wereld zou wegdoen"*.

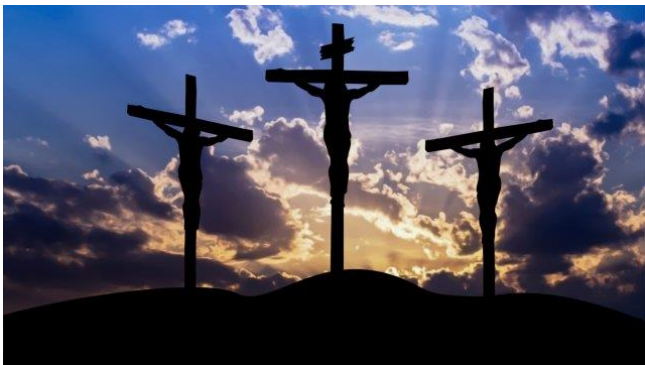
Jezus gaat alleen... Hij lijdt, **vóór** het kruis, **op** en **aan** het kruis.

En **onder** het kruis ruziën priesters over dat bordje boven Jezus' bebloede hoofd.

Daar staat in 3 talen: *"Jezus van Nazaret, koning van de Joden."*

Tegen Pilatus zeggen ze dat er moet staan: hij *bewéért* dat hij koning is.

Maar Pilatus heeft er genoeg van: *"Zoals ik 't heb geschreven, zo blijft het."*

Daar hangt Jezus: de verworpen Koning, onschuldig tussen twee misdadigers.

Is dat, is dat uw koning? Is dat nou onze, ja, mijn koning? Ik schud mijn hoofd.

Toch geloof ik: dat Jezus **alleen** stierf, is opdat *"wanneer ik eens moet heengaan, God mij dan niet alleen laat, maar terzijde staat"*. (LvdK 183:6)

2^e lied: Gezang 183 (LvdK)

- 3 O Heer uw smaad en wonden, / ja alles wat Gij duldt,
om mij is het, mijn zonden, / mijn schuld, mijn grote schuld.
O God ik ga verloren / om wat ik heb gedaan,
als Gij mij niet wilt horen. / Zie mij in liefde aan.
- 6 Wanneer ik eens moet heengaan / ga Gij niet van mij heen,
laat mij dan niet alleen gaan / niet in de dood alleen.
Wees in mijn laatste lijden, / mijn doodsangst, mij nabij.
O God, sta mij terzijde, / die lijdt en sterft voor mij.

Bijbel: Johannes 19: 25-30 en 40-42 (NBV21) Jezus' laatste woorden; zijn begrafenis

²⁵ Bij het kruis van Jezus stonden zijn moeder en haar zus, en Maria, de vrouw van Klopas, en Maria van Magdala. ²⁶ Toen Jezus zijn moeder zag staan, en bij haar de leerling van wie Hij veel hield, zei Hij tegen zijn moeder: 'Vrouw, dat is uw zoon,' ²⁷ en daarna tegen de leerling: 'Dat is je moeder.' Vanaf dat moment nam die leerling haar bij zich in huis.

²⁸ Toen wist Jezus dat **alles was volbracht**, en om de Schrift geheel in vervulling te laten gaan zei Hij: '**Ik heb dorst.**' ²⁹ Ze doopten een spons in water met azijn en brachten die naar zijn mond. ³⁰ Nadat Jezus ervan gedronken had zei Hij: '**Het is volbracht.**' Hij boog zijn hoofd en gaf de geest. (...)

⁴⁰ Josef van Arimatea en Nikodemus wikkelden Jezus' lichaam met de balsem in linnen, zoals gebruikelijk is bij een Joodse begrafenis. ⁴¹ Bij de plaats waar Jezus gekruisigd was lag een tuin, en daar was een nieuw graf, waarin nog nooit iemand begraven was. ⁴² Omdat het voor de Joden voorbereidingsdag was en dat graf dichtbij was, legden ze Jezus daarin.

Overdenking (2^e deel): Jezus' dood en begrafenis

Daar hangt Jezus aan het kruis. De mensen willen Jezus niet meer, ook de hemel niet: het wordt donker. Een aantal mensen die Jezus niet kwijt willen, staat om Hem heen. Daar staat **Maria**, zijn moeder. En naast haar **Johannes**, de leerling van wie Jezus veel hield. Voordat Jezus sterft, spreekt Hij hun aan vanaf het kruis: "Zie uw zoon...., zie je moeder".

Ontroerend blijkt Jezus' liefde opnieuw, in de manier waarop Hij zegt dat zijn geliefde leerling voor zijn moeder moet zorgen, en dat zijn moeder er een zoon bij krijgt: de leerling waarvan Jezus veel hield.

Tegen mensen die moeilijke dingen meemaken, zeggen we nog wel eens: 'Je staat er niet alleen voor.' Maar Jezus, die er wél alleen voor stond (ja, hing), vanaf dat kruis verbindt Hij twee geliefde achterblijvers aan elkaar: zorg voor elkaar en laat elkaar niet alleen, als Ik er niet meer ben.

Zo mogen wij dat ook doen in moeilijke tijden: verbinden, verzorgen, er zijn voor de ander in de geestelijke familie van onze Heer Jezus.

Dan horen we Jezus' laatste woorden: "**Ik heb dorst**". Mensen duwen een spons met wijn omhoog, waarvan Jezus drinkt. Dan roept Hij uit: "**Het is volbracht!**"

Zijn werk is klaar, het is zijn keus om te sterven.

Is dít dan het einde van zijn leven vol liefde? Is het echt klaar?

Of... is de liefde van God sterker dan de dood van zijn Zoon?

Het lijkt er eerst wel op.

Josef van Arimatea krijgt toestemming van Pilatus om de dode Jezus te begraven. Voordat de sabbat begint, gaan hij en Nicodemus Jezus' lichaam zalven. Daar wikkelen ze Hem in doeken en begraven Hem in een nieuw rotsgraf. Er zijn maar enkelen aanwezig. Ze kunnen niet wachten tot de dag na de sabbat, om Hem verder te verzorgen. Jezus ligt alleen: dood en begraven.

Ook wij kunnen niet wachten tot Pasen. Zondag vieren we dat Jezus opstond uit de dood en wij mogen dat eens doen met Hem. Want we weten: de dood kon Jezus niet vasthouden. Zijn dood is onze dood, zijn leven ons leven. Hij laat ons nooit alleen. Amen

2^e lied: Gezang 182 (LvdK)

- 1 Jezus, leven van ons leven, / Jezus, dood van onze dood,
Gij hebt U voor ons gegeven, / Gij neemt op U angst en nood,
Gij moet sterven aan uw lijden / om ons leven te bevrijden.
Duizend, duizendmaal, o Heer, / zij U daarvoor dank en eer.
- 3 Die gewillig was ten dode, / in het duister van de pijn
U ten offer hebt geboden, / **hoe verlaten** moet Gij zijn,
troosteloos aan 't kruis gehangen / opdat wij uw troost ontvangen.
Duizend, duizendmaal, o Heer, / zij U daarvoor dank en eer.
- 3 Dank zij U, o Heer des levens, / die de dood zijt doorgedaan,
die Uzelf ons hebt gegeven / ons in alles bijgestaan,
dank voor wat Gij hebt geleden, / in uw kruis is onze vrede.
Voor uw angst en diepe pijn / wil ik eeuwig dankbaar zijn.

Deze overdenking sluit aan bij het NBG-leesrooster voor de Veertigdagentijd 2026, bij Goede Vrijdag 3 april.

Uit Lied 575 (Opwekking) – Jezus alleen

Jezus alleen, ik bouw op Hem
Hij is mijn hoop, mijn lied, mijn kracht.
Door stormen heen hoor ik zijn stem,
Dwars door het duister van de nacht.
Zijn woord van liefde dat mij sust
verdrijft mijn angst; nu vind ik rust!
Mijn vaste grond, mijn fundament;
dankzij zijn liefde leef ik nu.

Jezus alleen werd mens als wij;
klein als een kind, in kwetsbaarheid.
Oneindig veel hield Hij van mij,
leed om mijn ongerechtigheid.
En door zijn offer werd ik vrij,
Hij droeg mijn straf, Hij stierf voor mij,
ontnam de dood zijn heerschappij;
dankzij zijn sterven leef ik nu.